

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
25/6303-

Dato
7. november 2025

Midlertidige endringer av det etiske rammeverket mv. for Statens pensjonsfond utland

Stortinget fattet 4. november 2025 følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Statens pensjonsfond utland fortsatt skal være et bredt diversifisert, globalt fond. Formålet skal fortsatt være å oppnå høyest mulig avkastning til akseptabel risiko, for å legge til rette for at formuen vokser og varer,

Stortinget ber regjeringen gjennomgå det etiske rammeverket og andre deler av den ansvarlige forvaltningen av Statens pensjonsfond utland, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at Etikkrådet stiller i bero tilrådinger om observasjon og utelukkelse, og at Norges Bank ikke tar beslutninger etter "retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland", inntil et nytt etisk rammeverk er besluttet. Oppfølging av selskaper vil skje gjennom Norges Banks ordinære eierskapsutøvelse, innenfor mandatet fra Finansdepartementet. I påvente av nytt rammeverk bes regjeringen sørge for styrket aktsomhet og raskere reaksjon i situasjoner der forutsetningene for fondets investeringer i et land endres vesentlig i løpet av kort tid, for eksempel som følge av krig.

Stortinget ber regjeringen fortsatt sikre at Norge gjennom investeringene i Statens pensjonsfond utland ikke bryter med sine folkerettslige forpliktelser.»

Bakgrunnen for Stortingets vedtak er [finansministerens redegjørelse i Stortinget 23. oktober](#) om blant annet behovet for å gjennomgå det etiske rammeverket for Statens pensjonsfond utland (SPU). Det etiske rammeverket er en viktig og integrert del av forvaltningen av fondet.

Etikkrådet og Norges Bank følger opp dette. Gjennomgangen av rammeverket gjøres i lys av utviklingstrekk ved fondet og i markeder som fondet investeres i.

Kongen i statsråd har i dag nedsatt et utvalg som har fått i mandat å vurdere utformingen av det etiske rammeverket mv. for SPU. Vi viser til vedlagte mandat. Utvalget er bedt om å avgi sin utredning innen 15. oktober 2026.

Som ledd i oppfølgingen av Stortingets vedtak, har Finansdepartementet i dag også besluttet å fastsette midlertidige etiske retningslinjer til erstatning for retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper fra SPU, jf. kongelig resolusjon 19. november 2004 nr. 4997 § 2 og lov om Statens pensjonsfond § 3 annet ledd og § 10 første ledd. Videre har departementet vedtatt enkelte endringer i mandatet for forvaltningen av SPU, jf. lov om Statens pensjonsfond § 3 annet ledd og § 10 første ledd. Produkt- og atferdskriteriene som fulgte av §§ 3 og 4 i retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper fra SPU er uendret, også nummereringen. Endringene trer i kraft i dag.

I perioden de midlertidige retningslinjene gjelder, skal Etikkrådet fortsatt overvåke fondets investeringer med sikte på å avdekke om selskaper medvirker til eller selv er ansvarlige for produksjon eller atferd som fastsatt i retningslinjene §§ 3 og 4. Etikkrådet skal ikke gi råd om observasjon eller utelukkelse, men skal informere Norges Bank om selskaper rådet identifiserer for mulig oppfølging i den ordinære eierskapsutøvelsen. Norges Bank skal i perioden de midlertidige retningslinjene gjelder ikke beslutte observasjon eller utelukkelse av selskaper fra SPU, men vurdere om selskapene Etikkrådet identifiserer skal følges opp gjennom den ordinære eierskapsutøvelsen som omfatter blant annet dialog med selskaper, stemmegivning og eventuelle nedslag innenfor bankens forvaltningsmandat. Etikkrådet og banken kan fortsatt ha kontakt med selskaper i anledning oppfølgingen av retningslinjene. Bestemmelsen om foreleggelse av utkast til tilrådinger om observasjon eller utelukkelse er tatt ut av retningslinjene da denne ikke er aktuell i perioden de midlertidige retningslinjene gjelder.

Stortinget har bedt regjeringen fortsatt sikre at Norge gjennom investeringene i SPU ikke bryter med sine folkerettslige forpliktelser. Generelt er risikoen for at Norge ikke ivaretar sine folkerettslige forpliktelser som følge av investeringer i enkeltelskaper gjennom SPU lav. Det kan likevel ikke helt utelukkes. Norges Bank skal i all sin virksomhet følge norsk lov og annet bindende regelverk, og herunder påse at av Norges folkerettslige forpliktelser ivaretas. Dersom banken vurderer det som usikkert om en investering i et selskap trår Norges folkerettslige forpliktelser for nær, legger departementet til grunn at banken vil innhente råd og veiledning og, om nødvendig, foreta nedslag.

I påvente av nytt rammeverk skal det være styrket aktsomhet og raskere reaksjon i situasjoner der forutsetningene for fondets investeringer i et land endres vesentlig i løpet av kort tid, for eksempel som følge av krig.

Vedlagt følger midlertidige etiske retningslinjer for Statens pensjonsfond utland og mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland.

Med hilsen

Espen Erlandsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lill-Solrun Ryddheim Dahlin
fagdirektør

Vedlegg

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

Adresseliste

Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland	Postboks 8008 Dep	0030	OSLO
Norges Bank	Postboks 1179 Sentrum	0107	OSLO